

Kapitel 6:

Neapel

Han knackade upprepade gånger på Billys dörr innan han fick ett mumlande till svar.

"Billy är inte lycklig. Billy har djävligt ont i huvudet. Billy mår inte bra. Billy dricker mängder av kaffe, mår bättre. Möter trevlig fader vid parkeringsplatsen vid nio."

Elia lämnade ett avskedsmeddelande till Don Matteo. Han skrev även ett till jätten.

Käre broder Jakov,

Denna present har snidats av en medlem av min kommunitet. Han gav den till mig på min vigningsdag. Han är en kristen arab. Han förlorade sin familj när Israels armé bombade ett palestinskt läger. De som förlorat allt tillhör ett andligt brödraskap. Att överleva är att lida så som bara en annan överlevare kan förstå. Även jag har förlorat min familj. De massakrerades i Polen under Kriget. Ingen räddades. Bara jag. Jag är en kristen jude. Under hela mitt liv har jag frågat mig, varför räddade Gud mig men inte dem? Det är den svåraste frågan av alla. Men Gud kommer att besvara den. Lita på detta. Gud kommer att besvara den. Jag tror att vår smärta, förenad med Jesu lidande på Korset, kanske hjälper till att rädda själar. Jag ber för dig. Snälla, bed också för mig.

I Kristus, världens verkliga Frälsare,
Fader Elia.

Han lade ett träkrucifix i kuvertet. Det saknade visserligen konstfärdighet, men broder Åsna hade snidat det med kärlek. Han var den förste att acceptera honom bland de palestinska bröderna.

"Fader, här är ett kors som jag har gjort åt dig. Det är från ett träd som växer i Betlehem. Jag skar själv av en bit av det. Åh, du anar inte vad jag fick betala den rike olivhandlaren som sade att han ägde trädet. Hur kan någon äga ett Herrens träd? frågar jag dig. Detta träd är ett frö av ett frö av det träd som växte bredvid stallet i Betlehem. Jesusbarnet välsignade detta träd den natten han flydde undan Herodes. Det vattnades av blodet från de bebisar som slaktades. Det är heligt trä!"

Vissa utsmyckningar av läran gick inte att få bort ur den lille broderns tro, lika stark som en åsna och lika oförutsägbar. Var mystiken kring hans krucifix bara vidskepelse? Ett fromt påhitt? Eller var det de illitteratas litterära grepp, format av enkla människors lidande genom århundradena, människor som inte hade något annat sätt att kunna fortsätta hoppas på himlen, när Herodes soldater lämnade sitt blodiga avfall genom hela historien? Snideriet var i alla fall en frälsningens ikon, som låg där i hans handflata som ett fast koncentrat av en miljon ord, en sammanfattning av hela evangeliet. Denna enkla bild var hans största jordiska skatt. Han lade den i kuvertet, skrev den kroatiska broderns namn på det, och lämnade det på portvaktens skrivbord.

Billy såg bedrövlig ut när han kom till parkeringsplatsen.

"God morgon, Monsignore."

"Kalla mig inte det."

"Du ser sjuk ut. Har du feber, är du förkyld?"

"Grappa", grymtade Billy.

"Grappa?"

"Mina så kallade vänner. Igår kväll bad de mig följa med hem till dem när Frankies bar stängde. De bjöd på hemmagjord grappa. Dum som jag var, drack jag av det."

"Och det betalar du priset för idag."

"Se inte på mig med det där medlidsamma leendet. Om din skalle var som den här, skulle du inte tycka att det var lika roligt."

"Vill du att jag skall köra? Det är långt till Neapel."

"Bra. Du kör", stönade han och höll sig om huvudet.

Elia körde Jaguaren lugnt ut ur staden och styrde söderut.

"Jag var inte full, förstår du. Jag tog bara en sup eller två, men den sparkade till som en noshörning."

"Har du huvudvärk?"

"Ja."

"Vad hände?"

"Det här paret och jag började prata på Frankies. Vi fattade tycke för varandra. Frun är brittiska och har gift sig med en italienare. De har en villa i närheten av berget. Vi hade det så trevligt, men de var tvungna att åka tillbaka till sina barn. Barnvakten måste vara hemma vid midnatt, annars skulle vagnen förvandlas till en pumpa."

Elia rynkade pannan. Han förstod inte alltid hur Billy tänkte.

"Så de bad mig följa med tillbaka till villan för en sängfösare. Medan frun körde hem barnvakten, vevar maken igång med att öppna en flaska av de här grejorna som ser ut som ren fotogen. *Smaka på det här, Monsignore*, säger han, oskyldig som ett lamm. Den jäkeln!"

"Vad är grappa?"

"Det är en otrolig spritdryck som bara de djävla romarna kan ha uppfunnit. Den här killen tar mig med ner till källaren och visar mig sin hemliga destilleringsapparat. Han har en kruka med grönt vin där nere. Ur den sticker det ut två nakna kablar, resterna av en elektrisk lampa. När han kopplar in den börjar det skjuta ut gnistor inuti glaskrukan. Ånga börjar bubbla upp mot toppen och ringlar sig genom ett antal koppertuber, och innan man vet ordet av har han fått fram destillerad alkohol som droppar ut i andra änden."

"Häpnadsväckande."

"Oooh! De är så påhittiga de där människorna. Det ser ut som doktor Frankensteins verkstad där nere. Grejorna smakade så också."

"Du smakade kanske mera på det än du hade tänkt dig?"

"Det var mycket älskvärt av dig. Svaret på den frågan är ja."

"Det var tråkigt att du inte mår bra."

"Jag känner mig ordentligt bestraffad av mitt huvud. Varje synd har sina följdverkningar, eller hur?"

De fortsatte färden utan någon ytterligare konversation förrän Elia styrde västerut mot Orvieto.

"Vart skall du ta vägen? Neapel ligger åt andra hållet."

"Don Matteo föreslog att vi skulle ta en avstickare till katedralen i Orvieto."

"Varför det? Det finns dussintals med katedraler på vägen söderut, de flesta lika imponerande som den."

"Har du sett hur den ser ut inuti?"

"Nej. Jag har åkt förbi en eller två gånger. Sade han varför du borde åka dit?"

"Det är någonting som han vill att jag skall se. Man jag fick aldrig tid att ta reda på vad det var."

De kom till Orvieto mitt på förmiddagen. Regnstänk hade börjat slå mot vägbeläggningen utanför katedralen. Luften var svalare än dagen innan, men luftfuktigheten var hög och det mullrade ovanför den grå filten till himmel.

Det tog en stund för ögonen att anpassa sig till insidans mörker. Det luktade rökelse och vaxljus. Absiden ekade svagt av dämpade viskningar. Några få äldre kvinnor bad rosenkransen eller gick Korsvägen.

Elia och Billy knäböjde i riktning mot tabernaklet och stod sedan och såg sig omkring.

Interiören var mycket vacker men skiljde sig inte märkbart från de otaliga andra katedraler som Italien var översållat av.

"Jaha, och var har vi den stora hemligheten?"

"Den är här. Vad den nu än är för något, så tyckte Don Matteo att den var tillräckligt viktig för att vi skulle ta en omväg för att upptäcka den."

De gick in i ett sidokapell.

På väggarna fanns fyra monumentala fresker som framställde världens undergång. De var målade i livliga färger, med en berättande storslagenhet som måste ha varit nyskapande på den tiden då de utfördes.

"1499 till 1500", sade Billy medan han läste på en bronsplakett. "De här freskerna har målats av Luca Signorelli."

"Vem var han?"

"En lärjunge till målaren Piero della Francesca. Michelangelo beundrade hans arbete."

"Han har gjort en apokalyps."

"Och en riktigt otäck en dessutom! Muralmålningen här är *De fördömda kastas ner i helvetet*. Usch! Jag hatar folksamlingar. Det där gänget är inte på väg till en fotbollsmatch. Fantastiskt, jag skulle inte byta mina tankar mot den här mannens fantasi, inte för en miljon pund. Det är fruktansvärt."

"Ja. Jag tror att det är precis det som han vill lära oss. Att det är fruktansvärt att bli fördömd."

"Det verkar som alla huvudsynderna finns med här. Låt oss se. Jag skall försöka hitta dryckenskap."

Mycket riktigt, där är den, alldeles intill vällusten. Jag skall titta närmare på drinkarens ansikte. Jag visste det! Jag visste det! Han ser ut precis som jag.”

Billys försök att skämta lyckades inte lätta på den tragiska stämning som vilade över platsen.

”Jag tycker inte om det här. De ser så förbannat mänskliga ut. Och det gör djävlarne också.”

Elia ställde sig framför en annan muralmålning. Hans ögon drogs till bildens centralfigur, en bild av Kristus. *Så underligt*, tänkte han, *att se en bild av Herren där Satan viskar honom i örat och dessutom har stuckit in armen i hans mantel. Är det Kristi hand eller djävulens som kommer fram ur det veckade tyget?*

Han kom fram till att det inte var någon faktisk scen ur Bibeln som skildrades; fast det skulle kanske kunna vara konstnärens fantasifulla tolkning av frestelsen i öknen? Men det var något som inte stämde. Kristus lutade sig in i Satans famn och han lyssnade så uppmärksam.

Han stod länge och betraktade bilden. Plötsligt blev muralmålningens innebörd klar för honom. Det var som när man tittar på något genom flera linser som man skruvar på för att hitta fokus. Verklighetens suddiga former drogs ihop till ett skarpt, genomträngande landskap som var en moralisk katastrof.

Den figur som djävulen omfamnade var inte Kristus utan Antikrist.

Elia förstod varför Don Matteo hade velat att han skulle se den. Nu förstod han också anledningen till att den gamle tiggarmunken inte ville tala om varför. Matteo hade velat att Elia skulle upptäcka muralmålningens hemlighet på egen hand och att han, under den processens gång, skulle lägga märke till varseblivningens mekanismer.

”Vad är det som du står och stirrar på?” sade Billy.

”Antikrist.”

”Det där är inte Antikrist. Det är Herren.”

”Titta noga på den, och bed medan du gör det.”

Billy lydde och några ögonblick senare ryste han till.

”Nu ser jag vad du menar.”

”Målningen verkar fungera på flera olika nivåer”, sade Elia. ”På ytan berättar den en dramatisk historia, en berättelse. På en annan nivå är den en moralisk föreläsning om synd och förräderi. På ytterligare en nivå sträcker sig konstnären mot själens innersta organ för varseblivning. Konstnären vill att vi skall höra ett ljudlöst rop, en larmsignal, en varning.”

”Det är kanske att ta i. Var verkligen de där målarna på 1400-talet sådana sofistikerade teologer?”

”Några av dem. En del var dessutom mystiker. På den tiden var den civiliserade världen katolsk. Livet var kort, evigheten var bara ett andetag bort. Frälsningen och fördömsen genomsyrade den normala livsatmosfären. Ändå kände sig konstnären tvingad att försöka framföra en mycket allvarlig varning. Jag tror att han menar att om vi så lätt kan luras av några penselsträck på ett konstverk, som till själva sitt väsen är ett medium för att skapa en illusion, hur sårbara är vi då inte för vad våra sinnen kan ställa till med? Skulle då inte en verklig Antikrist kunna skapa ett *intryck* av godhet, och dölja att han tillhör ondskan?”

”Teoretiskt. Men i så fall måste han vara en verklig trollkarl.”

”Den här Antikrist liknar våra traditionella bilder av Kristus. Tänk om han dessutom kunde imitera de offentliga handlingar som Kristus utförde?”

”För all del, det är möjligt. Men jag kan inte tro att en människa som är så ond skulle kunna lura hela världen särskilt länge.”

”Men om världen skulle vilja bli lurad?”

”Det skulle fortfarande finnas flera hundra miljoner vaksamma troende. De skulle upptäcka honom.”

”Tror du det? Vi är just nu mitt inne i ett stort avfall från tron. Det har aldrig tidigare i Kyrkans historia varit så många som förlorar tron. Kommer det att finnas någon tro kvar alls på jorden, om några år?”

”Idag är du väldigt pessimistisk, Davy.”

”Bibeln säger att om inte den tiden förkortades skulle till och med de utvalda bli bedragna.”

”Tja, jag antar att ögat kan bedras, men hur är det med förståndet? Varje kristen som är värd sitt salt skulle kunna tala om när din hypotetiske Antikrist predikar en falsk lära. Eller hur?”

”Men tänk om undervisningen och den religiösa fostran av katolikerna skulle komma i oordning, någon generation eller två innan han träder fram? Vad skulle hända om det fostrats fram en hel generation av religiösa analfabeter, som inte kan skilja på religiösa sanningar och religiösa åsikter och känslor?”

”Okej, det skulle kunna hända. Jag förstår också din inte alltför subtila poäng. Du tror att vi är den generationen.”

”Ja, det gör jag. Men det finns ett annat viktigt meddelande inbyggt i detta mästerverk.”

”Stopp ett tag! Vi har ju våra själsförmögenheter. Själen kan lägga märke till saker som ögat och förståndet inte upptäcker, eller hur? Jag menar, även om en Antikrist skulle försöka lura våra ögon med olika framträdanden, och även bedra våra förstånd genom tänkbara lögnar, skulle det inte uppstå en känsla av obehag någonstans djupt inom oss? En svag varningsklocka som ringde och ringde tills vi svarade?”

”Jo, det håller jag med om. Men du vet lika bra som jag att det här varningssystemet kan deaktiveras. Det kan bli övertäckt av lager på lager av synder tills vi slutligen inte hör någonting alls, och glömmer att det någonsin funnits.”

Billy suckade djupt.

”Jag behöver en kopp kaffe”, förklarade han allvarligt.

Han gick ut, och lämnade Elia ensam kvar med muralmålningen.

* * *

Med Billy vid ratten körde Jaguaren i etthundratjugo kilometer i timmen på den stora motorvägen mellan Rom och Neapel. Elia försökte att inte titta på hastighetsmätaren. Han försjönk i sitt breviarium och bad tidegården.

När han var klar slog han igen boken.

”Neapel om en halvtimme!” sade Billy med spelad munterhet.

De fortsatte färden utan någon ytterligare konversation.

När de passerade Capua, sade Billy: ”Någonting är på tok.”

”Med bilen?”

”Nej. Med Monsignore.”

”Vad är det, Billy?”

”Det är något galet här, Davy. Jag var inte mig själv i Assisi. Nej, jag menar det inte precis så. Vad jag menar är att jag var mitt *gamla* jag. Mitt dåliga gamla jag.”

”Jag märkte att du kämpade med någonting.”

”Jag var inte mitt verkliga jag. Det skrämmer mig.”

”Blev du utsatt för frestelser?”

”Ja. Men det var annorlunda än det gamla vanliga. Normalt brukar det vara som en tennismatch. Ointressant. Idag slog jag iväg tio begär efter att äta för mycket, fem lockelser till orena tankar, och en impuls till att skvallra om en fiende. Igår, idag, imorgon pågår det hela som vanligt. Vissa dagar är bättre än andra, men jag jobbar hårt på att vara rättrogen. Jag gör verkligen det.”

”Du är en bra präst, Billy. Jag vet det.”

”Den Helige Fadern är en bra präst. *Stato, Dottrina*, de är goda präster. Du är en god präst. Men jag vet vad jag är.”

”Känner du dig deprimerad?”

”Ja, fy tusan vad jag är deprimerad. Men det är inte det som är problemet. Jag är en fet, bortskämd, medelålders man som aldrig blivit vuxen. Jag försöker vara god. För det mesta är jag god. Men jag är inte av samma virke som martyrerna är gjorda av.”

”Det är det ingen som är.”

”Säg inte så till mig! Jag känner mig själv. Jag är en svag människa.”

”Berätta varför du tycker att du är en svag människa.”

”Jag åkte till Assisi helt inställd på att göra botgöring, be fyra timmar per dag, komma närmare dig, uppmuntra dig. Davy har en stor börda på sina axlar, sade jag till mig själv, han behöver en kompis som hjälper honom att bära den när det blir tungt. Det är dags att du skärper till dig, Billy, sade jag till mig själv. Vet du hur länge det varade?”

”Hur länge?”

”Ungefär lika länge som det tog mig att få på mig några gamla finkläder och börja tänka på en drink. Jag har varit på Frankies bar förut, skall du veta. Den har atmosfär. De som går dit är goda människor. Man går inte dit för att synda. Man går dit för att få en ”whisky on the rocks” och ha det lite glatt och trevligt med mysiga katoliker. Med måtta, naturligtvis. Assisi är helig mark. Förstår du vad jag menar? Man går dit för att få ett medryckande trevligt samtal med några rika, fromma amerikaner, berätta historier för varandra, få reda på det senaste om uppenbarelser och de regionala kyrkorna – inom det området finns det alltid mängder av dåliga nyheter – förstår du vad jag menar? Jag var inte ute efter någon kvinnlig vän, eller efter att bli full, och jag försökte inte låtsas att jag inte var präst. Jag ville bara ha lite roligt på ett gott, katolskt vis. Jag ville ha musik och ett gapskratt.”

”Är det så fel?”

"Egentligen inte. Jag är en stor beundrare av Chesterton, som du vet. Han sade en gång att han blev katolik för att vi är den enda religionen som inte ser någon motsägelse i en öl, en pipa och ett kors."

Elia log.

"Det var ett skämt, men det låg en del sanning i det. Gamle G. K. visste när man skulle fasta och när man kunde svepa en god öl. Det är en fråga om timing. Det handlar bara om timing."

"Det finns jul och det finns fasta."

"Exakt. Så det som bekymrar mig angående de senaste dagarna är att något inom mig sade: fy tusan så dumt, jag vill att det skall vara jul och jag bryr mig inte om ifall det råkar vara fasta."

"Det är 'tiden under året'."

"Lyssna på mig, jag försöker vara seriös här. Det var bildligt uttryckt, jag vet att det är 'tiden under året' nu. Vi åkte till Assisi för att vara på en reträtt, eller hur? En minifasta. Vi åkte dit upp för att bli starka, eftersom någonting djävligt allvarligt är på gång. Men när vi körde uppför berget och pratade om den helige Franciskus anda och allt det där – jag vet inte varför, men det irriterade mig. Och det är verkligen inte typiskt mig, för jag älskar den helige Franciskus."

"Du var lika utmattad som jag var."

"Jag vet, jag vet. Och vi har haft det ganska jäktigt på sistone. Kontoret kvävs nästan av allt skrivbordsarbete; vi är underbemannade; diplomatisk tjänstgöring är ett djävla minfält. Men det var inte bara stress."

"Jag misstänker att det var någon sorts frestelse."

"Ja, någon sorts. När jag hoppade ur bilen var det enda jag tänkte på att få gå till Frankies, bli lite lummig, dansa bebop på dansgolvet, och hålla hov för beundrande turister fram till småtimmarna. Jag ville att de skulle skratta ihjäl sig, och jag lyckades. Tekniskt sett begick jag inte en enda synd som jag måste bikta. Men kontentan av det hela är att jag inte fanns i närheten särskilt mycket. Jag var inte där när du behövde mig, Davy. Jag mår illa när jag tänker på det."

"Gud gick kanske med på det av någon anledning."

"Vilken anledning?"

"Det fanns saker som jag behövde lära mig om mig själv, som kanske inte hade varit möjligt om du varit där."

"Tack så väldigt mycket."

"Jag menar, om jag hade haft den skrattande krigaren vid min högra sida, hade jag kanske invaggats i en falsk trygghet."

"Hmm, det var förstås en tanke."

"Så du ser, jag tror att du varit lite för hård mot dig själv."

"Fel. Det är verkligen på tiden att jag börjar bli hård mot mig själv. Under hela mitt liv har jag bara varit snäll mot mig själv. Sedan jag blev religiös har snällheten blivit legitim, men det är fortfarande att dalta med sig själv. Inga flera äktenskapsbrott, inga flera fylleslag, inget mera dagdrömmande om att försnilla riksbankens tillgångar. Men försök att neka mig en tredje portion lasagne och en gammal dammig flaska torrt rödvin."

Elia skrockade.

"Fortsätt bara, skratta. Skratta om du vill. Men jag måste leva inuti den här svaga karaktären., den här kroppen, så tydligt rund, så utomordentligt obeundransvärd. Den är min, den är min. Det är jag, och jag tycker inte om det."

"Billy, Billy," sade Elia, "du kan inte få mig att tro att du är en sådan knöl. Jag har mött massmördare."

"Har du?" sade Billy. "Exempelvis vem då?"

"Jag talade med Adolf Eichmann vid fem tillfällen."

"Menar du allvar?"

"Ja, det gör jag. Låt mig berätta om honom. Han var en mycket disciplinerad man. Han varken åt eller drack omätligt. Han var intelligent, tystlåten, anspråkslös och, enligt några, charmerande. Han tyckte om Mozart och rosor. Han genomförde dödandet av flera miljoner människor. Han hade karaktär."

"Så vad du egentligen försöker säga är att ens karaktär kan tjäna det goda eller tjäna det onda. Eller hur?"

"De flesta mänskliga egenskaper kan missbrukas."

"Vad skall det då bli av mig? Jag har inte förmågan att göra någotdera."

Elia såg på honom och med en viss stränghet i rösten sade han: "Det där är inte sant."

Billy var tyst i flera minuter. När han till slut talade, var det med tårfyllda ögon: "Jag hatar att vara en svag, fet människa."

"Vi är alla svaga människor. Jag är svag inom områden där du inte är det. Du är svag på ett område där jag inte är det. Detta är de där pålarna i köttet som gör att ingen av oss blir uppblåst."

"Du hade behövt ett helgon på den här resan", sade Billy bittert.

"Jag har med mig en vän. Det var du som utvaldes. Tror du att Rom gjorde en missbedömning?"

"Rom gjorde ett stort misstag."

"Rom gjorde inte något misstag."

Billy skakade på huvudet och såg trumpen ut.

"Du inser det inte, med du är verkligen en Guds budbärare. Du har bekräftat många saker som Han visade mig denna vecka."

"Så fint. Jag antar att det är min uppgift att påminna dig om vad du *inte* skall vara. Jo, de visste att jag kunde vara lärorik i något avseende."

"Du missförstår."

"Förklara det för mig då."

"Du vill bli ett helgon, Billy. Men du vill bli ett helgon på dina egna villkor. Du vill vinna ärorika segrar med ditt svärd; mest av allt vill du vinna segrar över dina egna svagheter och fel."

"Vad är det för fel med det?"

"Det är en god önskan, men det kan också vara en sorts idealism som döljer högmod."

"Det där är alldeles för komplicerat för mig."

"Vem är helgon? Är det den som lyder Gud i sin svaghet, eller den som kräver att få varje beundransvärd förmåga innan han ger sig ut på sitt sökande?"

"Uttryckt på det viset är det ju uppenbart."

"Du anklagade mig för att romantisera för några dagar sedan. Är vi inte alla romantiker som vill att vår rustning skall skina och att våra svärd skall blixtra och att vår *bella figura* skall dra till sig många beundrande blickar när vi kämpar för Gud?"

"Du kan allt vara bra taskig, gamle gosse."

"Det är sant det jag säger. Jag vet att det är sant, eftersom det är mig själv jag beskriver."

"Åh", sade Billy med låg röst.

"Dessutom, bland dina många enastående talanger har du humorns gåva. Du får mig att skratta. Jag är en allvarlig person, som du kanske har lagt märke till."

"Jag har lagt märke till det. Du är inte precis någon rolighetsminister, Davy."

"Där ser du, du rår inte för det. Du säger alltid roande saker. Det är en gåva från Herren. Den lyfter sinnet."

"Jag brukade kunna få Englands primas, kardinalen, att skratta också. Jag var hans hovnarr. Han var ledsn över att förlora mig till Vatikanen, men han visste att de kunde behöva sig ett gott skratt där borta i Statssekretariatet."

"Du skall inte förringa dig själv. Kardinalsekreteraren valde dig på grund av din intelligens och ärlighet. Han vet att du älskar Kristus och hans Kyrka. Han litar på dig. Tror du att någon litar på en pajas?"

"Du har kanske rätt", sade Billy tankfullt.

"Jag tror att du blev träffad av mer än en sorts frestelse under den gångna veckan. Först och främst lät du dig själv dras bort från bönen. Du blev inte distraherad av onda saker, för fienden vet att du blivit omvänd från dem. Han lockade bort dig med legitima nöjen."

"Legitima men olägliga, och omåttliga."

"Korrekt. Det var svaghet, enkel mänsklig svaghet."

"Säg det. Jag borde ha vetat bättre."

"Min vän, vi borde ha förstått att det var på gång. Men det gjorde vi inte. På det viset förlorade vi en mindre skärmytsling. Men vi har lärt oss en värdefull läxa. Och i rättan tid, för vi har en större strid framför oss."

"Bra talat. Hur var det nu med mina övriga frestelser?"

"Den andra frestelsen är av en mera ondskefull natur. Det är frestelsen att hata dig själv eftersom du inte levt upp till dina ideal. Det är högmod, och det är mycket farligt. Det öppnar dörren till mycket värre saker."

"Okej, jag ångrar mig i säck och aska. Vad föreslår du att jag skall göra som botgöring?"

"Jag föreslår att vi stannar till vid restaurangen där borta. Vi skall var och en äta en enda portion lasagne och dricka ett enda glas öl."

"Det är ju rena tortyren. Men det är rätt åt mig."

När de satt sig till bords, gnuggade Elia sig i ögonen och gäspade.

"Du är trött, eller hur?" sade Billy.

"Det var en lång natt."

"Frestelser?"

"Ja, av min egen sort."

"Vad handlade de om?"

"Det förgångna. Gamla klagovisor."

"Berätta om dem."

"En dag skall jag berätta för dig om dem. Men nu ligger de alltför nära ytan, och det här är inte det bästa stället för det."

"Fortsättning följer?"

"Fortsättning följer."

Från deras fönsterbord hade de utsikt över Salernobukten. Havet var svart, vågorna rullade och molnen sänkte sig snabbt allt lägre.

"Hur långt är det till marinan, Billy? Kommer vi att hinna fram i tid till Presidentens båt?"

"Det är gott om tid. Vi är nästan framme. Vi passerade Neapel medan du gav mig terapi."

"Det märkte jag inte."

"Märkte du inte Neapel! Du är trött."

"Vad är det här för en stad?"

"Salerno. Den store mannens privata marina ligger alldeles bakom kröken. De räknar med att vi kommer till hamnen vid sju. Normalt kan man räkna med att överfarten tar mindre än en timme, men det tar nog längre tid nu med tanke på hur farvattnet ser ut. Vi kommer kanske ingenstans ikväll."

De småpratade medan de åt sin måltid. Vid halv sju var havet i uppror, och regnet vräkte ner. Det var uppenbart att det inte skulle gå att åka över. Billy drog fram en märklig manick ur bröstfickan, knappade på den, och talade sedan i den på snabb italienska. Elia drog slutsatsen att det var en av dessa häpnadsväckande uppfinningar som sett dagens ljus under hans många år i Karmel. När han såg sig omkring i restaurangen lade han märke till att flera andra gäster gjorde samma sak som Billy. Billy stoppade tillbaka manicken i sin ficka.

"Jag fick tag i bokningssekreteraren. Han säger att båten är för liten för att man skall våga åka över nu. Han vill att vi stannar här i natt och ser hur farvattnet ser ut på morgonen."

"Finns det något billigt hotell i närheten?"

"Det finns många sådana. Men han sade att vi skall bo vid båthuset. Det är ett ställe som Presidenten äger, ungefär fem minuters bilresa härifrån. Jag har fått en vägbeskrivning; det ligger på en sidogata ovanför marinan. Det är ingen där, förutom några anställda. Han ringer i förväg, så att de är beredda på att vi kommer."

Jaguaren kröp sakta fram genom hållregnet tills strålkastarna lyste upp en skylt med texten: *Tillträde förbjudet! Området tillhör Centro Mondiale Commerciale*. Till deras förvåning öppnades den elektroniska porten automatiskt när de närmade sig. De körde in och åkte uppför backen på en uppfart som kantades av piskande pinjer och infälld belysning.

Huset låg på krönet av en grästäckt terrass. Det var större än de trott, ultramodernt, till största delen byggt av sten och glas, konstruerat med linjer lånade från den amerikanske arkitekten Frank Lloyd Wright. Fasaden lystes upp av dolda strålkastare.

"Kolla in båthuset", sade Billy och visslade till.

När de stannade till öppnade sig entrédörren och en tunn man med silvergrått hår steg ut på den inglasade verandan. Han hälsade på dem med avspänd elegans.

"Signore Stangsby? Signore Schäfer? Varsågod och stig in. Vilket fruktansvärt väder!"

"Och Ni är ...?"

"Jag är Roberto, gästvärden. Presidenten ber mig framföra att han beklagar det besvär detta innebär för Er. Han hoppas få träffa Er på Capri imorgon."

"Tack så mycket."

"Jag vet att Ni har ätit," sade Roberto, "men kanske får jag servera Er en kopp kaffe i salongen? Vi har också engelskt te? Cognac? Ett glas mjölk?"

"Tack, men ingenting för min del", sade Elia.

"Ni gör mig förfärad!" sade Roberto och försökte låta ogillande.

"Det har varit en ganska lång dag för oss, är jag rädd", förklarade Billy. "Vi går och lägger oss tidigt, om det går för sig."

"Naturligtvis. Jag skall visa Er till Era rum. Sedan har Ni ett antal förlustelser att välja på om Ni skulle vilja. Det finns simbassäng och bastu, om det kan vara något för herrarna. Bubbelbad? Inte? Filmerna från Cannesfestivalen på video?"

"Tack, men det är bra ändå."

"Chefen kommer att bli besviken på mig. Min rykte som underhållare av gästerna kommer att sjunka. Så jag kan inte övertyga Er? Nå, då så", avslutade han med ett charmerande leende.

"Hör på, Roberto," sade Billy och tog tag i hans arm och fortsatte sedan, i en ton som Elia kände igen som *romanità*, "Jag vill ju inte att du skall förlora ditt jobb. Så varför inte ge mig lite cognac och en bakelse om du har någon sådan?"

"Vi har bakelser, vi har kakor, vi har choklad, vi har ..."

"Underbart. Vad som helst, Roberto, men det räcker med en sängfösare så att inte våra magar börjar med något otrevligt kurrande. Du är en bra karl."

Gästvärden gick ut. När han strax efteråt återvände, bärandes på en bricka med lock på, såg han mycket nöjd ut. Han förde dem uppför en spiraltrappa till en flygelbyggnad med sovrum som vette mot ett avskilt sällskapsrum med havsutsikt. Vindens tjutande i pinjerna hördes genom de tjocka fönstren som gick från golv till tak. Mitt i varje sovrum flammade en brasa.

"Det är strålande, Roberto. Jag hoppas jag råkar ut för sådana här besvär ganska ofta!"

"Signore Stangsby, hur är det man säger, driver med mig, nej?"

"Just det. Vi är fantastiska på att driva med andra där jag kommer ifrån. Det är en ful vana!"

Gästvärden skrattade rakt ut.

"Där är Ert rum. Och signore Schäfer sover tvärs över korridoren, här. Chefen skulle dessutom ge mig en utskällning om jag underlät att inbjuda Er till att se på hans konstsamling. Det finns många betydande verk utspridda i olika delar av huset. Känn Er som hemma; ströva omkring som Ni behagar. Min fru och jag är den enda personalen här, och jag ger mig av vilket ögonblick som helst. Vi bor tvärs över trädgården, i stugan där borta. Ring på interntelefonen om det är något Ni behöver. Jag önskar Er en fridfull kväll och jag kommer tillbaka på morgonen. Min fru kommer att laga frukost åt Er."

"Tack så mycket", sade Billy och sträckte fram handen. Du har varit förtjusande trevlig. Jag skall lägga ett gott ord för dig på Capri."

Roberto skrattade igen.

"Ni engelsmän. Alltid, hur är det man säger, skämtande! *Buona notte*, mina herrar. Använd Er nu av detta hus som om det vore Ert eget. *A domani!*"

De önskade honom godnatt och sedan lämnade han huset.

"Jösses, Davy, nu har vi en herrgård alldeles för oss själva."

"Men du är väl van vid stora byggnader, Billy?"

"Vatikanen är mindre än man tror, speciellt när det blir gammalt och vant. Förtrogenhet leder till förakt och allt det där. Åh, jag gillar det här. Förstklassigt."

"Förstklassigt."

"Tror du att hans husbonde tillbringar mycket tid här?"

"Det skulle jag inte tro. Det är visserligen vackert här, men också ganska sterilt, som om det aldrig är någon som verkligen bor här. Det här huset är som en transithall på resorna mellan Capri och Bryssel."

"Om det här är båthuset, kan jag knappt bärga mig tills jag får se båten!"

"Känner du dig illa till mods?"

"Nej."

"Det gör jag."

"Har du någon aning om varför?"

"Egentligen inte. Det är bara en känsla."

"Den där killen Roberto verkade ganska vänlig. Mera som familjens trogne trotjänare än en anställd arbetare. Jag antar att när man lever på den här nivån kan även tjänarna inge vördnad."

"Det där var inget ord som jag skulle ha valt."

"Du är trött och det påverkar alltid ditt humör. Du behöver en god natts sömn, grabben."

"Låt oss sitta uppe och prata. Jag känner mig plötsligt mycket ensam. Det finns en underlig kyla i denna byggnad."

"Det är ganska skönt här, faktiskt. En underbar plats. Vem det än är som skapat detta ställe, så har han en utsökt smak. Titta, det hänger en tidig Picasso på den där väggen, och det här är en Modigliani! Vid eldstaden står en bronsfigur av Giacometti. Jag slår vad om att när vi tittar igenom sovrummen så kommer vi att upptäcka att någon har satt upp religiösa grejer bara för vår skull."

"Titta, där borta vid slutet av korridoren – den där marmorstatyn. Är det ett religiöst verk? Jag tror att det är den helige Sebastian."

"Vem han än är, så är han genomborrad av pilar. Han ser ut som en nåldyna. Säg sanningen nu, är det dödsångest i grabbens ögon, eller är det en orgasm?"

"Den här konstsamlaren verkar vara eklektiker; det finns ingen enhetlig stil", sade Elia och tittade förstrött åt olika håll.

"Davy, håll ögonen borta från de där Afrodite-figurerna!"

Han sinne hade blivit sårbart för bildspråkets kraft. Klosterlivet hade stärkt honom inför vissa strider, men försvagat honom inför andra – speciellt de visuella. Munkväsendet byggdes upp på antagandet att man försvann för evigt in i Guds tystnad. Klostermurarna var gjorda för att skydda ögat och hjärtat, att stänga igen några av de många dörrarna genom vilka frestelserna kommer. Man tittade aldrig tillbaka. Det fanns ingen TV-apparat på Karmel, och tidskrifterna som kom till dem hade inte många fotografier. Kvinnor blev en mental bild.

"De där Afrodite-figurerna är lite störande," förklarade han för Billy, "men de utgör inget allvarligt hot."

"Är du gjord av ett hårdare virke än jag är? Titta till höger, grabben. Låt bli att titta på de där damerna som inte har några kläder på sig."

"Det är precis vad jag gör."

"Vår osynlige värd måste vara en mycket speciell människa. Vad säger all denna utsökta smak om honom?"

"Jag är inte säker. På ytan är detta en vacker plats. Man kan inte önska sig en bekvämare, en mera välkomnande miljö. Ändå känner jag mig ganska underlig till mods. Vad är det som har skett i dessa rum, undrar jag?"

"Låt oss be om andligt beskydd, om det kan få dig att känna dig bättre."

Billy tog fram en lilafärgad stola ur kavajfickan, rullade ut den och hängde den över axlarna.

Långsamt, som om han bekämpade en överväldigande motvilja, gjorde Elia samma sak.

Med lyfta händer bad de bägge prästerna för varandra om Kristi välsignelse och om beskydd av de heliga änglarna. De bad också exorcismbönen mot den förtryckande ande som fanns i detta hus.

"Så där ja, mår du bättre nu?"

"Ja, det gör jag."

"Klockan är bara åtta. Vill du titta på en film? Från Cannesfestivalen i år? Titta vilken stor teve."

"Jag vill hellre titta in till dig. Billy, jag känner ..."

"Inte nu igen! Vad är det du känner?"

"Det känns som om vi stod på kanten av ett stup."

"Tja, vi befinner oss på kanten av en brant klippa. Arkitekten har planlagt det så. Och om Vesuvius – som ligger på lur bara några kilometer bort åt det hållet – bestämmer sig för att få ett utbrott ikväll, kommer vi att rasa rakt ner i Tyrrenska havet. Vi är i fruktansvärd fara i detta nu. Låt dig tröstas av detta."

Elia log.

"Du har kanske rätt. Jag är övertrött och inbillar mig saker."

"Du behöver lite *divertimento*. Jag slår vad om att en munk som du inte har mycket roligt i sitt liv, eller hur?"

"Billy, du är hejdlös. Mycket av det som du tycker är roligt, är inte alls roligt som jag ser det. Men, jag har en idé."

"Sätt igång, förvåna mig."

"Jag föreslår att vi tar på oss våra pyjamasar och morgonrockar, och att vi sedan berättar var sin historia för varandra."

"Vilket sagolikt förslag", utropade Billy och slog ihop händerna. "Gode Gud, vad jag önskar att jag hade haft Andy med mig. Han skulle ha älskat detta! Men bry dig inte om det. Jag kan berätta för honom när jag kommer hem."

När Billy hade stoppat om sig i sängen i sin svit, lutade han sig tillbaka mot ett berg av kuddar, medan han läppjade på ett glas cognac och knaprade på en fruktkaka.

Elia kom in, klädd i en gammal morgonrock. Han satte sig i en fåtölj vid fotändan av sängen. Eldstaden till höger om honom lyste upp rummet med sitt milda sken. Billy såg ut som om han i vilket ögonblick som helst skulle börja vifta med en pandabjörn som han dolt under täcket.

"Hittade du några Rembrandttavlor i ditt rum?" frågade Billy.

"Bara en landskapsmålning av Watteau. Och du?"

"Något fruktansvärt avantgardistiskt av en rumän. Surrealistiskt. Titta på den."

"Häriifrån ser det ut som en Madonna och barn. Varför säger du att det är surrealistiskt?"

"Titta noga."

Elia gick bort till tavlan, stannade och tog tre steg tillbaka.

"Ser du vad han har gjort? Visst är det gräsligt?"

"Han har komponerat porträttet av Vår Fru och Jesusbarnet med hjälp av miniatyrer av alla upptänkliga mänskliga synder. Detta är djävulskt!"

"Det är en produkt av ett mentalt stört 'det' som styrs av sina instinkter. Gå nu tvärs över rummet, och se på tavlan från det avståndet."

Elia gjorde som Billy sade. När han tittade tillbaka mot tavlan fick hans ansikte ett bistert drag.
"Ser du det?"

"Jag ser det. Än en gång har han åstadkommit en optisk illusion. Denna bildens tredje nivå har skapats med hjälp av skuggor och ljus. Nu ser man ansiktet på en enorm demon som öppnar sina käftar för att svälja Kristusbarnet och Modern."

"Vem det än är som målade detta, så är han inte någon trevlig människa, skulle jag vilja säga", sade Billy.

Elia lyfte ner målningen från väggen och lämnade rummet.

"Vart gick du? Vad gjorde du?" sade Billy när han återvände.

"Jag hittade en garderob längre ner längs korridoren. Den får vara där över natten."

Elia satte sig ner på stolen bredvid elden och stirrade in i lågorna.

"Kom igen nu, Davy, berätta en historia för mig."

"Låt mig bara få fem minuter på mig så att jag hinner samla mig."

"Säg inte att du fick kalla kårar av den där målningen. Det är ju bara lite färg på en målarduk."

"Det är ett uttalande. Den framför ett budskap från mörkrets rike."

"Nu får du rycka upp dig. Du har bara gett vika för den där sinnesstämningen du var i när vi kom hit. Skaka av dig det där!"

Elia tittade bort från lågorna. Han gnuggade sig i ansiktet.

"Du har kanske rätt."

"Dina nerver är verkligen på helspänn, gamle gosse. Berätta en historia för mig istället, så kommer vi att må bättre båda två."

"Du har rätt, Billy."

"Sätt igång! Ut med den. Låt det bli en saga när du ändå är i gång. Vad sägs om en polsk saga?"

"Jag kan faktiskt en saga. En vän berättade den för mig för många år sedan. Lovar du att inte bli rädd?"

"Jag lovar."

"Lovar du att inte avbryta?"

"Jag skall försöka."

"Den handlar om en drake och en prins och en prinsessa."

"Åh, underbart! Slutar den lyckligt?"

"Lyckligt för människorna. Inte så bra för draken."

"Precis som det skall vara. Börja."

Följaktligen började Elia återberätta den historia som Pawel Tarnowski först hade berättat för honom, en bitande kall vinterkväll 1943 i Warszawa, när de var utsvultna.

"Det var en gång en pojke", sade Elia. "Han var prins i ett kungarike uppe bland bergen. Hans fader Kungen gav sig iväg när hans barn var så litet att det knappt lärt sig gå än, för Drottningen hade dött och hennes man stod inte ut med att gå in i det hus där hans första och enda kärlek hade bott."

"Fortsätt, fortsätt", bad Billy enträget med dämpad röst. Han drog upp knäna under täcket.

Elia harklade sig och fortsatte sagan om prinsen som förlorade sitt hjärta, och lärkan *Zabawa* som gav tillbaka det till honom, och draken *Smok* som prinsen slog ihjäl vid de döda rikenas slott.

När sagan var slut stirrade Elia in i elden och kom ihåg Warszawa. Han såg hur Pawels ansikte skakade av feber. Han såg stenen som satt på Pawels hjärta.

"Den var rätt bra", sade Billy.

"Nu är det din tur att berätta."

"Tja, när det kommer till kritan, så har jag inga historier att berätta. Jag har bara huvudet fullt av skvaller och examina i engelsk litteraturhistoria."

"Det tror jag inte på. Hitta på en då."

Billy såg ut som att han inte visste varken ut eller in.

"Jag tror inte att jag kan. Jag har aldrig försökt."

"Men du sade ju till mig att du hade något att berätta."

"Det har jag aldrig sagt."

"Förra veckan sade du att du skulle berätta för mig om en liftare."

"Jaså, det! Det är egentligen ingen riktig berättelse."

"Den duger."

"Det är ingen påhittad historia. Det hände på riktigt."

"Så mycket bättre. Börja nu."

"Lovar du att inte bli rädd?"

"Jag lovar."

"Lovar du att inte avbryta?"

"Jag skall försöka."

"Nej, jag berättar det inte. Du kommer aldrig att tro mig."

"Jodå. Jag lovar. Om du lovar att det är en sann berättelse, så kommer jag att tro dig."

Han såg att Billy inte skämtade.

"Den är sann", sade han med låg röst. "Den hände mig, och jag svär att det gick till exakt så som jag kommer att berätta."

"Fortsätt."

"För åtta månader sedan körde jag norrut mot Birmingham på motorvägen M40. Jag ville träffa några människor där uppe som jag känner, och som är trogna mot Läroämbetet. De driver ett institut som sprider undervisningsmaterial om Kyrkans lära. De publicerar stora mängder rättroget material, mestadels för barn. Hastighetsmätaren visade etthundrafyrtio knyck när jag bad rosenkransen och plötsligt hörde en röst."

"Jag var ensam i bilen. Radion var avstängd, så varifrån kom rösten? Vem vet? Se inte så orolig ut. Jag är inte en sådan där kille som hör röster, om du förstår vad jag menar."

"Jag är inte orolig."

"Min kusin Winnie hör också röster, men hon är intagen på sinnessjukhuset i Netherne. Både du och jag vet att jag varken är schizofren eller någon mystiker, så be mig inte förklara det som jag nu kommer att berätta. Jag säger bara att jag *hörde* en röst."

"Med dina egna öron?"

"Det är svårt att beskriva. Det var någon eller något som talade *till* mig. Men det var inte precis något yttre. Det var inte några ljudvågor som slog mot trumhinnan. Jag hörde det inom mig, men det kom utifrån."

"Vad sade rösten?"

"Den sade – du kommer att skratta, jag vet att du kommer att skratta – den sade att jag skulle stanna och ta upp nästa liftare som jag ser på vägen. Först skakade jag av mig det hela. I helvete heller, sade jag. Det är ju knäppt. Jag tar aldrig upp liftare. Dels är det farligt nu för tiden, och dels kör jag alltid alldeles för fort. Jag antog att det bara var inbillning. Som den gode kille jag är, fortsatte jag därför att be min rosenkrans. Men rösten kom tillbaka en andra gång.

'Du måste stanna och plocka upp nästa liftare', sade den.

Jag började bli nervös och undrade vad jag ätit till frukost egentligen. Jag följde den vanliga checklisten för en neuros och frågade mig om jag haft tillräckligt skojigt senaste tiden. Då kom rösten tillbaka en tredje gång, just som jag körde över ett krön. Längst där nere, bortåt en kilometer längre fram, stod det någon med tummen i vädret.

Okej då, sade jag, men jag stönade högt åt rösten!

Jag svängde ut till kantstenen, och den här snygge killen hoppar in. Det var inget speciellt med honom förutom att han verkligen hade ett snällt ansikte.

Vi småpratade i ungefär trettio sekunder och jag var på väg upp mot etthundrafyrtio igen, när han vände sig mot mig och sade, *Den första basunen har ljudit*.

Oh-oh, sa jag för mig själv, jag har plockat upp en galning.

Jag lättade på gasen och började leta efter en avfart från motorvägen. Kanske skulle det kunna finnas en snutstation i slutet på någon sådan. Jag hade kommit ner till åttio knyck när han sade det en gång till: *Den första basunen har ljudit*.

'Vad är det för snack om en basun? Du är musiker, eller hur?' sade jag.

Då upprepade han bara för tredje gången, *Den första basunen har ljudit*.

'Vem är du?' frågade jag honom.

'Jag heter Gabriel', svarade han.

Vid det här laget hade jag hunnit bli rejält uppskrämd. Jag stirrade bara rakt fram på vägbeläggningen medan vi fortsatta i åttio. Då slog det mig att han drev med mig, det måste vara så."

Billys röst darrade och han såg på Elia med tårfulla ögon.

"Hur är det fatt, Billy? Vad hände?"

"När jag vände mig om mot passagerarsätet var han borta."

"Borta?"

"Han var där. Och sedan var han inte där."

"Menar du allvar?"

"Ja, det är absolut sant."

"Kanske var han en andlig tanke i ditt sinne?"

"Det var inte på det sättet. Han var verklig. Jag hade kunnat sträcka fram handen och röra vid hans arm. Det prasslade om hans jacka. Det hördes när han andades. Hans röst slog mot mina trumhinnor vilket ju den första rösten inte gjorde. Han hade en fast röst."

"Vad gjorde du sedan?"

"Jag var så uppskakad att mina händer inte kunde styra ratten särskilt bra. Jag saktade ner bilen och svängde ut på väggen. Jag bara satt där. Jag kunde inte tänka. Jag kunde inte göra någonting. Jag bara satt där och spelade upp det som hade hänt, om och om igen i mina tankar. Mina händer ville inte sluta skaka. Sedan svängde en konstapel in bakom mig och gick fram till vindrutan.

'Har Ni problem?' sade han.

'Nix', sade jag.

Men du vet hur snutar är; de är tankeläsare. 'Är Ni säker, sir?' sade han, 'Ni verkar ha haft lite problem.'

'Konstapeln,' sade jag, 'om jag berättade skulle Ni inte tro mig.'

'Varför inte göra ett försök?' sade han. Så jag berättade för honom om vad som hade hänt."

"Vad sade han då?"

"Han sköt bara tillbaka skärmmössan och kliade sig i huvudet. Sedan sade han, 'Om Ni hade berättat det här för mig igår, sir, så hade jag bara trott att Ni var helgalen, men Ni är den fjärde personen som berättar samma historia denna morgon.' "

"Förbluffande."

"Tro mig, Davy, jag har inte hittat på någonting av det här."

"Jag tror dig verkligen."

"Jag har inte överdrivit något av det heller."

"Jag tror dig. Hur många har du berättat det för?"

"Hur grundligt tror du att jag vill förlora min trovärdighet? Tänk på det, i min ställning."

"Har du berättat för någon?"

"Jag berättade det för *Stato*. Han har ögon som en falk. Han drog det ur mig. Han tror mig. Jag skulle tro att han har berättat det för den Helige Fadern, men vad han kan få ut av det har jag ingen aning om."

"Detta är mycket betydelsefullt."

"Är det? Varför?"

"Min tillvaro har på sistone jagats av Uppenbarelseboken, verkar det som. Din upplevelse passar ihop med en del andra saker som hänt."

"Kan du berätta om det?"

"Jag skall berätta för dig imorgon. Börjar vi prata om det ämnet kommer vi aldrig att sluta. Vi behöver sova ordentligt om vi skall stoppa våra huvuden i lejonets gap imorgon. Överenskommet?"

"Överenskommet. Gud välsigne dig, Davy."

"Gud välsigne dig, Billy."

"God natt."